

PIRMO KURSO STUDENTŲ

ADAPTACIJOS STUDIJŲ PROCESĖ APKLAUSA

Vykdyto laikas

Apklausa atlikta praėjus trims mėnesiams nuo studijų pradžios, t.y., 2021 m. lapkričio mėnesio pradžioje - gruodžio mėnesio pradžioje.

Tikslas

Nustatyti VK VVF 2021-2022 m.m. įstojusiųjų pirmo kurso studentų adaptaciją studijų procese sąlygojančius veiksnius.

Trumpas klausimyno pristatymas

Siekiant išsiaiškinti, kaip adaptuojasi pirmo kurso studentai VK VVF ir su kokiais sunkumais jie susiduria studijų procese, o taip pat išsiaiškinti, kokie veiksniai palengvintų jų adaptaciją studijų procese, buvo atliktas kiekybinis tyrimo metodas ir taikyta anketinė apklausa.

Anketą sudaro 10 uždaro tipo klausimų. Atsakant į 5 klausimus iš 10, respondentų buvo prašoma pažymėti jiems labiausiai tinkantį teiginį / teiginius. Analizuojant į šiuos klausimus gautus rezultatus, skaičiuotas procentinis dažnis. Atsakant į likusius penkis iš visų 10 pateiktų respondentams klausimų, jų buvo prašoma kiekvieną klausimuose pateiktą teiginį įvertinti nuo „Visiškai sutinku“ iki „Visiškai nesutinku“. Klausimai vertinami penkiabalėje skalėje nuo 1 iki 5, kur 5 reiškia visišką pritarimą pateiktiems teiginiam, o 1 – visišką nepritarimą pateiktiems teiginiam. Informacijos, gautos mokslo metų pradžioje vertinimas septynių balų skalėje, kur 7 reiškia puikų, o 1 – visai prastą vertinimą. Analizuojant pastarųjų klausimų rezultatus, skaičiuoti įvertinimų vidurkiai.

Tyrimo metu surinktiems duomenims apdoroti taikytas statistinis tyrimo metodas.

Apklausoje dalyvavo viso 144 pirmo kurso studentai, iš jų 85 (59,0 proc.) merginos ir 58 (40,83 proc.) vaikinai.

Apklaustos rezultatų pristatymas:

Tyrimo rezultatai parodė, kad daugiau nei trečdaliui pirmakursių kilo sunkumų *sklandžiai adaptuotis prie studijų tvarkos (paskaitų laiko, tvarkaraščių)* (atitinkamai: *visiškai sutinka* (8 (5,6 proc.)) arba *sutinka* (32 (22,2 proc.)). Tačiau beveik pusės tyrime dalyvavusių pirmakursių vertinimu, jie *nesutinka* (36 (25 proc.)) arba *visiškai nesutinka* (35 (24,3 proc.)) su teiginiu, kad jiems *kilo sunkumų sklandžiai adaptuotis prie studijų tvarkos, paskaitų laiko ir kt.* Apie pakankamai sklandžiai vykstantį pirmo kurso studentų adaptacijos procesą paantrina tai, kad pusė tyrimo dalyvių *visiškai sutinka* (30 (20,8 proc.)) arba *sutinka* (43 (29,9 proc.)) su teiginiu *nekilo sunkumų adaptuojantis prie naujos tvarkos ir sąlygų*. Tyrimo rezultatai rodo, kad pirmo kurso studentai, pradėjęs studijuoti, rečiau susidūrė su sunkumais *prisitaikant prie naujų žmonių (bendrakursių, dėstytojų)* bei *prie naujų gyvenimo sąlygų jiems atvykus iš kito miesto* (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Sunkumų pradėjus studijuoti VK VVF vertinimas (proc., n=144)

Teiginiai	Visiškai sutinku	Sutinku	Nei sutinku, nei nesutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
Jums kilo sunkumų sklandžiai adaptuotis prie studijų tvarkos (pvz., paskaitų laiko, tvarkaraščių ir kt.)	8 (5,6)	32 (22,2)	33 (22,9)	36 (25,0)	35 (24,3)
Jums kilo sunkumų prisitaikant prie naujų žmonių (bendrakursių, dėstytojų)	9 (6,3)	16 (11,1)	28 (19,4)	43 (29,9)	48 (33,3)
Jums kilo sunkumų prisitaikant prie naujų gyvenimo sąlygų (atvykote iš kito miesto)	15 (10,4)	12 (8,3)	24 (16,7)	18 (12,5)	75 (52,1)
Jums nekilo sunkumų adaptuojantis prie naujos tvarkos ir sąlygų.	30 (20,8)	43 (29,9)	29 (20,1)	22 (15,3)	20 (13,9)

Analizuojant, kiek ir kaip studentai gauna informacijos apie studijas ir jų procesą, studentų buvo paprašyta 7 balų skalėje įvertinti studijų pradžioje gautą informaciją nuo *“labai prasta / visiškai neišsami”* iki *“puiki / labai išsami”*. Tyrimo rezultatai parodė, kad studentai studijų pradžioje gautą informaciją vertina vidutiniškai; visos įvairiais būdais apie studijų procesą gaunamos informacijos vertinimo vidurkis svyruoja nuo 3,38 iki 5,62 (max=7) (žr. 2 lentelę). Nustatyti aukščiausi įverčių vidurkiai rodo, kad daugiausiai studijų pradžioje pirmakursiai gauna *informacijos apie studijų paskaitų tvarkaraščius* (M=5,62) bei *apie studijų proceso organizavimą, kuomet studentai supažindinami su moduline sistema* (M=5,31). Taip pat nustatytas aukštas įverčių vidurkis leidžia manyti, kad studijų pradžioje pirmakursiai yra *supažindinami su Erasmus+ mainų programa bei galimybe joje dalyvauti* (M=5,35). Tuo tarpu, remiantis tyrimo dalyvavusių pirmo kurso studentų vertinimu, *informacija apie studentams teikiamą paramą* (M=3,38) bei *fakulteto tradicijas* (M=3,78) mokslo metų pradžioje nėra išsamiai suteikiama.

2 lentelė. Informacijos mokslo metų pradžioje vertinimas (M (vidutinės reikšmės), Max=7, n=144)

Teiginiai	Vidurkis
Informacija apie studijų procesą (studijos moduliais)	5,31
Informacija apie studijų programą (tikslai, turinys)	5,11
Informacija apie studijų paskaitų tvarkaraščius	5,62
Informacija apie fakulteto tradicijas	3,78
Informacija apie veiklą po paskaitų	4,21
Informacija apie paramą studentams	3,38
Informacija apie karjeros galimybes	4,26
Informacija apie Erasmus+ mainų programą	5,35

Sunkumų, su kuriais susidūrė pirmo kurso studentai, pradėję studijuoti VK VVF, vertinimas. Atlikto tyrimo rezultatai parodė, jog didžiosios tyrimo dalyvavusių daugumos (99 (68,7 proc.) iš 144 apklaustųjų) studentų vertinimu, pradėję studijuoti VK VVF, *retai susidūrė su sunkumais*. Vis dėlto, beveik trečdalis tyrimo dalyvių (39 (27,1 proc.) *dažnai susidūrė*, o tik 6 (4,2 proc.) tyrimo dalyvavusių pirmakursių, pradėję studijuoti VK VVF, *visai nesusidūrė su sunkumais*.

Išoriniai sunkumai, su kuriais susiduria pirmo kurso studentai, pradėję studijuoti VK VVF. Studentų buvo paprašyta 5 balų skalėje įvertinti išorinius sunkumus, su kuriais jiems teko susidurti studijų pradžioje, nuo “*Visiškai sutinku*” iki “*Visiškai nesutinku*” (žr. 3 lentelę). Aukščiausi įverčių vidurkiai rodo, kad *tikslių nurodymų užduotims atlikti trūkumas* ($M=3,12$) ir *užduočių, kurias reikia atlikti skirtingiems dalykams vienu metu, didelis kiekis* ($M=3,0$) yra vieni iš įvardintų sunkumų. Taip pat *per daug intensyvios studijos taikant modulinę sistemą* ($M=2,89$), *per didelis mokymosi krūvis dalyvaujant paskaitose ir ruošiantis atsiskaitymams* ($M=2,76$) bei *sudėtingai perteikiamas paskaitų turinys be pavyzdžių ir praktinių užduočių temai įsisavinti ir įtvirtinti* ($M=2,73$) yra įvardinti kaip sunkumai, su kuriais pirmakursiai susidūrė studijų procese. Tuo tarpu nustatyti žemiausi įverčių vidurkiai leidžia manyti, kad *per didelis studentų skaičius paskaitų metu* ($M=1,43$), *pagalbos iš dėstytojų stoka* ($M=1,66$), *per vėlai prasidedančios paskaitos* ($M=1,69$) bei *per didelis paskaitų skaičius per dieną* ($M=1,84$) nėra pirmo kurso studentų įvardinti kaip išoriniai sunkumai, su kuriais jie susiduria studijuodami VK VVF.

3 lentelė. Išorinių sunkumų, su kuriais pirmo kurso studentai susiduria pradėję studijuoti VK VVF, vertinimas (M (vidutinės reikšmės), Max=5, n=144)

Per daug intensyvios studijos (modulinė sistema);	2,89
Reikia daug rašyti, konspektuoti paskaitų metu;	2,05
Per didelis mokymosi krūvis (paskaitos, pasiruošimas atsiskaitymams ir kt.);	2,76
Per daug paskaitų per dieną;	1,84
Trūksta tikslių nurodymų apie užduočių atlikimą;	3,12
Neaiškiai dėstoma informacija paskaitų metu;	2,44
Paskaitų turinys perteikiamas sudėtingai (pvz., teorinės paskaitos, daug mokslinių terminų, analizuojamos teorijos, trūksta pavyzdžių, praktinių užduočių temai įsisavinti ir įtvirtinti)	2,73
Neaiškūs dėstytojų keliami reikalavimai;	2,56
Neaiškūs dėstytojų vertinimo kriterijai;	2,28
Nesulaukiu pagalbos iš dėstytojų;	1,66
Nėra užtikrinamas dėstytojo grįžtamasis ryšys apie atliktas užduotis, jos nėra komentuojamos	2,1
Neaiški situacija dėl kontaktiniu, nuotoliniu ar mišriu būdu organizuojamų studijų	2,22
Per anksti prasideda paskaitos;	2,2
Per vėlai (nuo pietų) prasideda paskaitos;	1,69
Per didelis studentų skaičius paskaitų metu;	1,43
Trūksta pagalbos iš bendrakursių	1,8
Trūksta reikiamų priemonių, mokomosios medžiagos, literatūros užduotims atlikti	1,93
Trūksta konsultacijų, aiškių nurodymų užduotims atlikti	2,18
Didelis užduočių, kurias reikia atlikti savarankiškai, kiekis	2,6
Didelis užduočių, kurias reikia atlikti vienu metu skirtingiems dalykams, kiekis	3,0

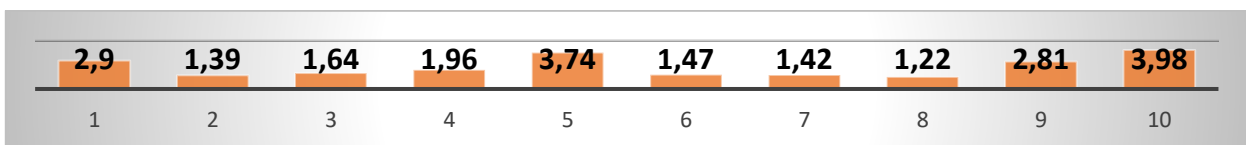
Vidiniai (asmeniniai) veiksniai, su kuriais susiduria pirmo kurso studentai, pradėję studijuoti VK VVF. Studentų buvo paprašyta 5 balų skalėje įvertinti vidinius (asmeninius) sunkumus, su kuriais jiems teko susidurti studijų pradžioje, nuo “*Visiškai sutinku*” iki “*Visiškai nesutinku*” (žr. 4 lentelę). Iš tyrimo metu gautų rezultatų matyti, kad *gebėjimas racionaliai paskirstyti laiką paskaitoms, namų užduotims bei laisvalaikiui* ($M=2,95$), *sukaupiti dėmesį paskaitų metu* ($M=2,86$), o taip pat *motyvacijos stoka studijuoti* ($M=2,72$) yra įvardinti kaip asmeniniai sunkumai, su kuriais dažniausiai pirmo kurso studentai susidūrė studijų pradžioje. Taip pat aukštas įverčių vidurkis rodo, kad studentai, pradėję studijuoti VK VVF, susidūrė su sunkumais įsimenant *informaciją, nors mokosi daug* ($M=2,72$). Tuo tarpu nustatyti žemiausi

įverčių vidurkiai leidžia manyti, kad pirmakursiai studijų pradžioje mažiausiai susidūrė su sunkumais *palaikant ryšius su studijų draugais* (M=1,48) bei *dėstytojais* (M=1,33).

4 lentelė. Vidinių (asmeninių) sunkumų, su kuriais pirmo kurso studentai susiduria pradėję studijuoti VK VVF, vertinimas (M (vidutinės reikšmės), Max=5, n=144))

Sunku prisitaikyti prie paskaitų laiko	2,36
Sunku laikytis VK VVF nuostatų, taisyklių, reikalavimų	1,73
Trūksta motyvacijos studijuoti	2,72
Sunku įsiminti informaciją, nors mokausi daug	2,72
Sunku suprasti studijų medžiagą, ji perteikiama labai sudėtingai	2,51
Nepavyksta sukaupti dėmesio paskaitose	2,86
Nesugebu susiplanuoti savo laiko, veiklos	2,28
Nesugebu laiku atlikti užduočių	1,93
Sunku mokytis savarankiškai	2,44
Nesuprantu užduočių atlikimo nurodymų	2,26
Sunku atlikti užduotis grupėse	2,28
Pervargstu studijų metu	2,66
Nesutariu su studijų draugais	1,48
Nesutariu su dėstytojais	1,33
Sunku suderinti studijas ir darbą	2,51
Sunku paskirstyti laiką paskaitoms, namų užduotims ir laisvalaikiui	2,95
Sunku suprasti naują paskaitos medžiagą	2,53
Studijuojant mano aktyvumas, lyginant su mokyklos laikais, sumažėjo (retai įsitraukiu į diskusijas, neatsakinėju į klausimus ir kt.)	2,62
Studijuodamas nesusiduriu su sunkumais	2,71

Pagalbos kreipimosi būdai sprendžiant studijų metu iškilusius sunkumus. Tyrimo rezultatai parodė (žr. 1 pav.), kad studijų metu iškilusius nesklandumus bei problemas pirmakursiai *linkę spręsti savarankiškai* (M=3,98) arba *linkę kreiptis pagalbos į bendrakursius* (M=3,74) bei *dalyko dėstytojus* (M=2,9). Tuo tarpu žemiausi įverčiai nustatyti vertinant teiginius: *kreipiuosi į VK psichologę* (M=1,22), *studentų atstovybę* (M=1,39) bei *katedros vedėją* (M=1,42).

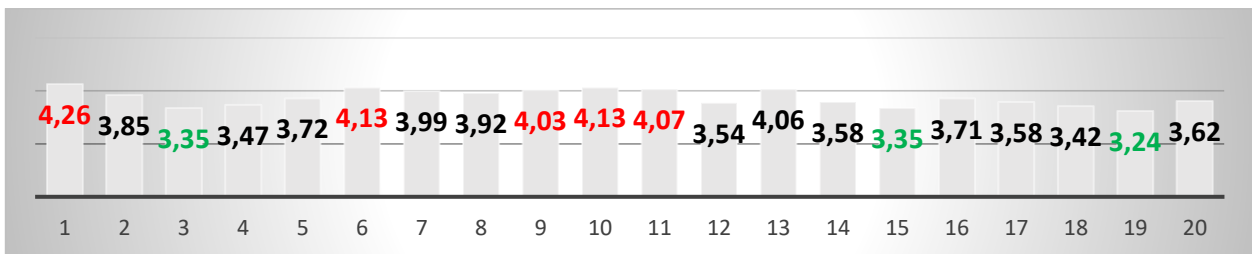

1 pav. Pagalbos kreipimosi būdų, sprendžiant studijų metu iškilusius sunkumus, vertinimas (M (vidutinės reikšmės), Max=5, n=144))

Pastaba

1. Kreipiuosi pagalbos į dalyko dėstytoją	6. Kreipiuosi pagalbos į studijų vadybininkę
2. Kreipiuosi pagalbos į studentų atstovybę	7. Kreipiuosi pagalbos į katedros vedėją
3. Kreipiuosi pagalbos į administraciją	8. Kreipiuosi pagalbos į Vilniaus kolegijos psichologę
4. Kreipiuosi pagalbos į grupės seniūną	9. Kreipiuosi pagalbos į aplinkinius / artimuosius
5. Kreipiuosi pagalbos į bendrakursius	10. Savarankiškai sprendžiu problemas

Veiksnių, užtikrinančių sėkmingą pirmo kurso studentų adaptaciją studijų procese VK VVF, vertinimas. Studentų buvo paprašyta 5 balų skalėje įvertinti veiksnius nuo “Užtikrintų labai gerą adaptaciją” iki “Visiškai neužtikrintų pirmo kurso studentų adaptacijos” (žr. 2 pav.). Tyrime dalyvavusių studentų vertinimu, informacija apie studijų organizavimą, kuomet pirmomis studijų dienomis pirmakursiai būtų supažindinami su moduline sistema, kontaktinio bei nuotolinio mokymo derinimu, tvarkaraščiais ir kt., (M=4,26), atsiskaitymų organizavimas nustatant jų terminus, suderinant skirtingų dalykų atsiskaitymų kiekį bei racionaliai paskirstant atsiskaitymų krūvį (M=4,13), užtikrintų pirmakursių sėkmingesnę adaptaciją studijų procese. Taip pat geresnę pirmo kurso studentų adaptaciją užtikrintų suteikta pirmakursiams išsamesnė informacija apie karjeros galimybes (M=4,13), aiškus taikomas studijų rezultatų vertinimas, kuomet įvertinimai aptariami su studentais realizuojant grįžtamąjį ryšį apie atliktas užduotis (M=4,07) bei pateikiami aiškūs nurodymai užduotims atlikti (M=4,03). Tuo tarpu nustatyti žemiausi įverčių vidurkiai rodo, kad tyrimo dalyviai galimybę gauti virtualaus psichologo pagalbą bet kuriuo paros metu (M=3,24), organizuojamus susitikimus su aukštesniųjų kursų studentais (M=3,35) bei informacijos sklaidą apie fakulteto tradicijas (M=3,35) mažiausiai sieja su pirmakursių adaptacijos studijų procese gerinimo galimybėmis.

2 pav. Veiksnių, užtikrinančių sėkmingą pirmo kurso studentų adaptaciją studijų procese VK VVF, vertinimas (M (vidutinės reikšmės), Max=5, n=144))

Pastaba

1. Informacija apie studijų proceso organizavimą (pvz., aiškiai ir tiksliai pateikta informacija pirmomis studijų dienomis apie studijas moduliais, kontaktinio ir nuotolinio mokymo derinimą, tvarkaraščius ir kt.)
2. Susitikimai su katedros vedėju, kurių metu būtų pateikiama informacija apie studijų programą (tikslai, turinys)
3. Informacija apie fakulteto tradicijas;
4. Informacija apie veiklą po paskaitų;
5. Informacija apie paramą studentams;
6. Informacija apie karjeros galimybes;
7. Informacija apie Erasmus+ mainų programą.
8. Ryšių su pirmo kurso studentais kokybės užtikrinimas (pvz., komunikacijos platformų tobulinimas; individualios konsultacijos; grįžtamojo ryšio užtikrinimas ir kt.)
9. Užduotys (pvz., aiškūs nurodymai užduotims atlikti ir kt.)
10. Atsiskaitymų organizavimas (pvz., atsiskaitymų terminų nustatymas ir jų laikymasis, atsiskaitymų, kuriuos reikia atlikti vienu metu skirtingiems dalykams, kiekio derinimas, tinkamas krūvis atsiskaitymų ir kt.)
11. Studijų rezultatų vertinimas (pvz., įvertinimų aptarimas su studentais, grįžtamojo ryšio apie atliktas užduotis užtikrinimas ir kt.)
12. Studentų neformalių veiklų įvairovė, skatinanti geresnį VVF bendruomenės pažinimą
13. Kryptinga dėstytojo pagalba apie atliekamas užduotis
14. Studijų kuratoriaus teikiama pagalba
15. Susitikimai su aukštesniųjų kursų studentais
16. Sistemingos konsultacijos su kiekvieno dalyko dėstytojais
17. Užsėmimai, skirti studentų tarpusavio pažinimo, bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimui
18. Galimybė gauti nemokamas psichologo konsultacijas
19. Galimybė gauti virtualaus psichologo pagalbą bet kuriuo paros metu
20. Virtualus dėstytojas-konsultantas, teikiantis pagalbą, susijusią su studijomis

Kas toliau?

Tyrimo rezultatai pristatyti 2022 m. sausio 19 d. dekanato posėdyje. Nutarta suplanuoti kokybinį sutelktųjų grupių (Focus grupių) tyrimą, įtraukiant į tyrimą studentus studijuojančius anglų kalba iki kovo 31 d.